

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău– N. Arabadji
 instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Bostan, V. Negru și A. Pahopol

Î N C H E I E R E

10 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
 al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului
 judecătorești

Ala Cobăneanu
 Mariana Pitic și Luiza Gafton

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, prin care s-a respins cererea de apel depusă de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată și s-a menținut hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă :

La 19 octombrie 2015 avocatul Gîlca Ilie, împuternicit prin mandatul din 19 octombrie 2015 să acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată, de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.2), a depus în interesele societății comerciale „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” cu privire la încasarea datoriei în sumă de 14 100 lei, penalității în mărime de 12 690 lei, taxei de stat în mărime de 804 lei, cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 lei, în total suma de 32 594 lei (f.d. 4-6).

În motivarea cererii de chemare în judecată avocatul Gîlcă Ilie a indicat că la 24 aprilie 2015 societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată și societatea cu răspundere limitată „Cheie –Tur” au încheiat contractul de prestări servicii nr. 9 și acordul adițional nr. 1 la acest contract, în baza căruia reclamantul s-a obligat să pună la dispoziția clienților pârâtului spații de cazare și alte servicii aferente ce fac obiectul unei rezervări conform tarifelor stabilite în acordul adițional.

Conform pct. 4.1. a contractului menționat, pentru beneficierea de serviciile de cazare (hoteliere) beneficiarul urmează să efectueze o rezervare cu cel puțin 5 zile înainte de sosirea clienților (turiștilor) cu informarea prestatorului privind data sosirii, perioada de cazare, numărul turiștilor, numărul și tipul spațiilor de cazare.

La 18 mai 2015 pe adresa electronică a prestatorului societatea comercială „Suprema-Lex” societate cu răspundere limitată a fost recepționată solicitarea prealabilă din partea societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” de a se efectua o rezervare a 10 spații de cazare de tip single, 2 spații de cazare tip double pentru perioada de la 09 iunie 2015 – 14 iunie 2015 și un spațiu de cazare de tip single pentru perioada 10 iunie 2015 – 12 iunie 2015, solicitarea fiind însoțită și de o listă a datelor despre turiștii ce urmează a fi cazați.

Ulterior, pârâtul a expediat solicitarea definitivă de rezervare a 11 spații de cazare de tip single pentru perioada de la 09 iunie 2015 – 14 iunie 2015, un spațiu de tip single pentru perioada de la 11 iunie 2015 – 14 iunie 2015 și un spațiu de cazare de tip single No-Show pentru perioada de la 09 iunie 2015 – 10 iunie 2015.

La 19 mai 2015 societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată a acceptat rezervarea definitivă.

Conform pct. 3.2. a contractului nominalizat, în cazul efectuării plății prin virament pentru serviciile prestate, beneficiarul efectuează plata în avans în sumă de 100 % în baza contului prezentat până la sosirea turiștilor la hotelul vila „Elat”.

Conform rezervării efectuate reclamantul a prezentat spre plată conturile nr. 11 din 20 mai 2015, nr. 15 din 10 iunie 2015, nr. 17 din 12 iunie 2015, iar pârâtul a efectuat plata în sumă de 65 700 lei, fapt ce confirmă prin ordinul de plată nr. 225 din 21 mai 2015, ordinul de plată nr. 242 din 29 mai 2015, ordinul de plată nr. 281 din 10 iunie 2015 și ordinul de plată nr. 289 din 12 iunie 2015.

A concretizat că angajatul societății comerciale „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată a comis o eroare mecanică la efectuarea calculelor și anume în conturile de plată a trecut reducerea sub formă de discount în mărime de 25 %, ceea ce nu corespunde condițiilor contractuale, deoarece conform acordului adițional la contract, pentru rezervarea efectuată este prevăzută o reducere sub formă de discount de 10 %.

A subliniat că în acordul adițional la contract, reducerile sub formă de discount sunt stabilite pentru spațiile de cazare, în dependență de numărul zilelor de cazare, iar rezervarea societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” conține rezervări de spații ce nu depășesc 5 zile.

La efectuarea calculului repetat pentru a fi trecut în factura fiscală s-a constatat că au fost greșite procentele reducerilor aplicate, așa încât suma finală spre achitare a fost eronat diminuată cu suma de 14 100 lei.

Greșeala a fost remediată, iar în contul de plată nr. 18/1 din 15 iunie 2015 s-au efectuat calculele cu aplicarea corectă a reducerilor sub formă de discount, suma finală spre achitare constituind suma de 79 800 lei și nu suma de 65 700 lei.

Suma de 79 800 lei a fost trecută și în factura fiscală seria Fu 8362744 din 15 iunie 2015, care a fost prezentată pentru semnare societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur”, care a fost informată despre această eroare, fiindu-i prezentate contul de plată și factura fiscală.

A mai precizat că la 14 octombrie 2015 a fost întocmit actul contabil de verificare a plăților, conform căruia societatea cu răspundere limitată „Cheie-Tur” a achitat doar suma de 65 700 lei, iar datoria în baza contractului de prestări servicii din 24 aprilie 2015 constituie suma de 14 100 lei.

La 03 septembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Cheie-Tur” a recepționat contul de plată nr. 18/1 din 15 iunie 2015 și factura fiscală seria FU nr. 8362744 din 15 iunie 2015 cu solicitarea de a semna factura fiscală și a achita diferența plății în sumă de 14 100 lei.

Prin răspunsul din 04 septembrie 2015 societatea cu răspundere limitată „Cheie-Tur” a comunicat societății comerciale „Suprema Lex” că a efectuat plata totală pentru serviciile prestate în sumă de 65 700 lei și nu recunoaște existența unei diferențe de plăți.

A mai indicat că potrivit pct. 3.3. din contract, în cazul nerespectării termenelor de efectuare a plăților stabilite în pct. 3.1. și 3.2. a contractului, beneficiarul va fi ținut la

plata unei penalități în sumă de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere din suma datorată pentru serviciile prestate.

Avocatul Gîlca Ilie cere încasarea de la societatea cu răspundere limitată „Cheie-Tur” în beneficiul societății comerciale „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată a datoriei în sumă de 14 100 lei, penalității în mărime de 12 690 lei, taxei de stat în mărime de 804 lei, a cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 lei, iar în total suma de 32 594 lei (f.d. 4-6).

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat de la societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată în beneficiul societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a anulat măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 28 octombrie 2015 și s-a ridicat sechestrul aplicat în limita cuantumului acțiunii de 32 594 lei asupra mijloacelor bănești aflate pe conturile bancare ale societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” (f.d. 105, 110-113).

La 26 ianuarie 2017 avocatul Gîlca Ilie a depus în interesele societății comerciale „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 (f.d. 115), iar la 23 iunie 2017 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri (f.d. 121-124).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 31 octombrie 2017 a respins cererea de apel depusă de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată și a menținut hotărârea Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău din 27 decembrie 2016 (f.d. 138-142).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au respins argumentele societății comerciale „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată privind greșeala mecanică strecurată la efectuarea calculelor prin aplicarea eronată a discount-ului de 25 %, menționând că actul de verificare a conturilor din 14 octombrie 2015, în care se indică datoria societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” în sumă de 14 100 lei a fost întocmit unilateral de către apelant/reclamant și nu conține semnătura și ștampila intimatului/pârâtului.

Au mai reținut instanțele de judecată că achitarea serviciilor de cazare a fost efectuată conform conturilor prezentate de către societatea comercială „Suprema-Lex” societate cu răspundere limitată, întocmite și semnate de managerul-administrator al acesteia în diferite zile și pentru sume diferite, în care de fiecare dată era clar indicat discount-ul de 25 %, ceea ce exclude posibilitatea strecurării greșelii mecanice la indicarea acestuia.

La 15 februarie 2018 societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărâri judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată a indicat că instanțele de judecată nu au ținut cont că potrivit acordului adițional nr. 1 la contractul de prestări servicii din 24 aprilie 2015 pentru rezervarea efectuată de societatea cu răspundere limitată „Cheie-Tur” este prevăzută o reducere sub formă de discount de 10 %, reducerile sub formă de discount fiind stabilite pentru spațiile de cazare în dependență de numărul zilelor de cazare, iar rezervarea intimatului conține rezervări de spații ce nu depășesc 5 zile.

Consideră că societatea cu răspundere limitată „Cheie-Tur” nu poate nega inexistența și necunoașterea unor prevederi contractuale cu privire la reducerea sub formă de discount pentru spațiul de cazare, în dependență de numărul zilelor de cazare, fiind indicat clar că în cazul cazării pe un termen ce nu depășește 6 zile, cuantumul reducerii sub formă de discount este de 10 %.

Instanțele de judecată au indicat că nu și-a retras ofertele înaintate și conturile de plată înaintate până la achitarea lor și nu a înaintat careva pretenții în acest sens, însă nu au luat în considerare că la 03 septembrie 2015 a expediat intimatului contul de plată nr. 18/1 din 15 iunie 2015 și factura fiscală seria FU nr. 8362744 din 15 iunie 2015 cu solicitarea de a semna factura și de a achita diferența plății.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 28 martie 2018 Curtea Supremă de Justiție a expediat societății cu răspundere limitată „Cheie-Tur” o copie a cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii copiei respective, însă până la data examinării chestiunii cu privire la admisibilitatea recursului, intimatul nu a prezentat referință.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma expedierea în adresa participanților la proces a copiei deciziei din 31 octombrie 2017, recursul declarat la 15 februarie 2018 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În speță, recursul a fost semnat de administratorul societății comerciale „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată – Culicov Anatolie, împuternicirile căruia se confirmă prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, din care rezultă că acesta este administrator și asociat unic al întreprinderii (f.d. 11), recurentul fiind partea în proces care a declanșat acțiunea, astfel încât temeiul stipulat de art. 433 lit. c) Codul de procedură civilă nu are incidență.

În conformitate cu art. 433 lit. d) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

La caz, instanța de recurs relevă că nici temeiul prevăzut de art. 433 lit. d) Cod de procedură civilă nu este aplicabil.

Luând în considerare cele constatate *supra*, instanța de recurs conchide că recursul nu poate fi considerat inadmisibil în baza temeiurilor enumerate de art. 433 lit. b), c) sau d) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Aceste dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, sarcina instanței de recurs la această etapă este de a verifica temeiurile recursului și argumentele privind caracterul ilegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Completul evidențiază că în lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedura de examinare a admisibilității unui recurs în materie civilă trebuie să corespundă în principiu garanțiilor unui proces echitabil, consfințite de art. 6 din CEDO, în special cu referire la dreptul de acces liber la justiție și la dreptul subsecvent de a fi audiat de o instanță judecătorească (hotărârile Delcourt contra Belgiei din 17 ianuarie 1970 și Erfar-Avef contra Greciei din 27 martie 2014).

În acest context, Completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a

legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016).

Completul statuează că obligația de a motiva un act judecătoresc poate varia în funcție de natura actului în cauză (hotărârea Hansen contra Norvegiei din 2 octombrie 2014), iar în concepția CtEDO, nu se impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (hotărârea Nersesyanyan contra Armeniei din 19 ianuarie 2010).

Completul notează că în cererea de recurs depusă de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată este indicat temei de declarare a recursului prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (4) Codul de procedură civilă.

Totuși, din conținutul cererii de recurs rezultă că, în mare parte, societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat cu suficientă putere de convingere, iar invocarea pretinselor încălcări admise de instanța de apel nu este suficient de fundamentată.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că instanța de apel și prima instanță au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată în cererea de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de societatea comercială „Suprema Lex” societate cu răspundere limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Ala Cobăneanu

Judecători

Mariana Pitic

Luiza Gafton